

Desert X i Kalifornien

KONSTEN.NET konsten.net/desert-x-i-kalifornien

Jenny Danielsson

5 mars 2019



Desert X ger anledning att vika av från asfaltsvägarna och gå ur bilen. 19 konstnärer har bjudits in att skapa konstverk som installerats runt om i öknen kring Palm Springs. Mestadels fristående objekt som adderar till landskapet. Armando Lermas muralmålning av figurer i ljust blå och bruna toner, sponsrat av en brittisk färgtillverkare, är däremot placerad på ett befintligt landmärke. En vattencistern som tonar upp sig efter en skumpig grusväg utmed vindruvsodlingar och citronträd.



Armando Lerma, Visit Us in the Shape of Clouds, 2019

I år arrangeras Desert X för andra gången. 2017 kritiserades biennalen för att uteslutande visa visuellt tilltalande och stora verk. Då var Doug Aitkens *House of Mirrors*, kronan på verket. En skulptur i form av ett hus gjort av speglar som onekligen glittrade

som en jättediamant i det storslagna landskapet, inte minst på sociala media. 2019 känns det som varje projekt haft rimliga resurser till sitt förfogande. Genomgående är konsten fint installerad, men få konstverk kan beskrivas som storslagna.

Till undantagen hör Sterling Rubys *Specter*, ett stort perfekt format block, i självlysande orange (*översta bilden*). Magnifikt i all sin enkelhet. Blickar man in mot det karga landskapet ser skulpturen ut som ett verktyg i Photoshop. Kathleen Ryans *Ghost Palm* är lika effektiv. Skir och klinkande gjord av industriella material, väsensskild den beigea platsen i utkanten av staden Desert Hot Springs, där den står placerad. I solnedgången är den en magisk upplevelse.



Katie Ryan, Ghost Palm, 2019

Artistic director bakom Desert X är Neville Wakefield. Han har pigga ögon, ett fast handslag och är enligt sin hemsida skribent och kurator. Arrangör för flera specialevenemang under konstmässan Frieze och står även bakom Elevation 1049 i Gstaad, Schweiz. Där visas just nu bland annat ovan nämnda spegelskulptur av Doug Aitken.

Från Skandinavien medverkar den danska trion Superflex med en gigantisk rosa installation som vid angivna tider agerar filmduk för en poetisk film om fiskar. Kulörta fiskar som kameran följer i klart vatten och mot en sandig botten. För 6 miljoner år sedan låg marken här under vatten. När spanjorerna långt senare upptäckte dalen kallade man den Canchilla, små skal. Ett par felstavningar senare heter området idag Coachella.



Superflex, Dive-In, 2019

Online visar den svenske konstnären Johannes Heldén, *Encyclopedia (Desert X Edition)*. En AI som genererar unika encyklopediska sökord för fiktiva djurarter, alla utrotade av människan. Resultatet presenteras på ett bibliotekskort som berättar om arten och när det dog ut. Ett konstverk som elegant blandar fiktion med teknologi och ställer frågor om människans roll på jorden. Idégoods som konstverken placerade runt om i öknen också tar upp.

Genomgående presenteras samhällsmedvetna konstprojekt som agerar i samklang med den omgivande miljön. Konstnärssduon Postcommunity tar fast på Palm Springs karakteristiska arkitektur, Mid-Century Modernism. På en arbetsplats, ett hus under renovering med signifikant vågigt tak, har man placerat ett antal högtalare. Ljudspåren är baserade på intervjuer med människor som lever i den här typen av arkitektur. Deras berättelser har därefter lästs in av skådespelare och det är det vi hör. Eller gör vi det? När jag är där hörs brus och lösryckta meningar. Dessvärre är projektet, interaktionen med byggnaden och idéerna bakom långt mycket intressantare än resultatet på plats. Även om det ligger viss spänning i att få gå bakom byggstaketet.

Givetvis är det en styv uppgift att få så många platser runt om i Coachella Valley att samarbeta kring det här eventet. Säkerligen en lokalpolitisk vinst, men Desert X som konstupplevelse känns spretigt och hade tjänat på att koncentreras. Till skillnad från event som Manifesta eller Istanbulbiennalen är avstånd en faktor här. Att köra runt för att se allt är en resa på över 30 mil.

Salton Sea ligger lite över en timme med bil från Palm Springs. Det är en sjö som bildades efter att ett par ingenjörer i början på 1900-talet råkade leda Colorado River fel. En hel dalgång fylldes och under en period låg lyxvillor tätt. Idag är det en miljökatastrof där fisken dör och en dålig dag luktar det förskräckligt. Stränderna består mest av fiskben.



Steve Badgett & Chris Taylor, Terminal Lake Exploration Platform (TLEP)

Konstnären Steve Badgett och arkitekten Chris Taylor har tagit fasta på hur lite man vet om vad som finns under ytan och byggt en farkost som kommer att åka över sjön och för att fotografera botten. Bilderna visas i ett rum på informationscentret vid sjön. Möjligheten finns att man åker hit ut och inte ser båten eller någonting alls på skärmen. Projektet kommer möjligen öka kunskapen om den här platsen, men som konstupplevelse kan det här inte beskylldas för att vara så mycket att titta på.

Eric N. Macks installation av tyger, sponsrade av Missoni, draperade kring en övergiven bensinstation är böljande och mäktig. Men kommer att förändras radikalt i det hårda ökenklimatet. Premisser konstnären givetvis är medveten om. Jag funderar på diskrepansen mellan dokumentation och verklighet när jag besöker platsen, samtidigt som en fotograf från Vanity Fair. Vi ser en fantastisk installation, men kommer besökarna efter oss att känna sig besvikna? Får man ens bli missnöjd när tidens tand och naturens krafter är inbyggda i verket?

I alla händelser, Desert X erbjuder ändå några goda skäl att stanna bilen, blicka ut över det karga vidsträckta landskapet och kontempera människans plats på jorden.

Jenny Danielsson

Foto: Lance Gerber/Desert X, Coachella Valley, Kalifornien, USA. Utställningen pågår 9 februari – 21 april 2019



Eric N. Mack, Halter, 2019